

Gezien alle menselijke gedachten en gegevens kwam ik tot de volgende konklusie: In de eerste plaats komen vreemdelingen in uw land binnen zonder uitnodiging. Klandestien dus. Zij weigeren duidelijk te maken wie en wat zij zijn. Zij kunnen geen enkele reden geven voor hun juist in dit land binnentrekken behalve misschien de daar bestaande sociale regelingen en mogelijk ook de nogal milde strafmaat voor bepaalde vergrijpen.

Degenen die menen, dat deze mensen zonder meer hier toegelaten moeten worden spreken nadrukkelijk over "de mensenrechten". Dit betekent dat men in feite elke mens bepaalde rechten toebillijkt zonder daarbij ook maar enige eis te stellen t.a.v. het aanvaarden van de regels, die er binnen een bepaalde gemeenschap bestaan.

Als geest zal ik niet op een snelweg rijden. Ik ben nu eenmaal zelf veel vlugger dan een auto. Maar stel dat ik op een snelweg rijdt met 180 km. u. Indien men aanneemt, dat de hantering van het begrip mensenrechten als voorgaand juist is, zal ik mij daar eveneens op beroepen wanneer iemand mij wil bekeuren voor te hard rijden. Want wie heeft de brutaliteit een grens te stellen aan mijn lust om hard te rijden? Het is toch mijn menselijk recht zo te handelen als ik zelf aanvaardbaar acht?

En zou ik iemand doodslaan dan vraag ik eveneens met welk recht men zich daarmee bemoeit, mij aanhoudt, ondervraagt e.d. Dit immers was een kwestie tussen mij en die ander. Waarom zou men zich daarmee dan bemoeien? Mijn recht als mens om te handelen naar mijn eigen ingevingen zou immers volgens de gehanteerde interpretatie, boven de wet en de regels van uw volk moeten gaan?

Deze voorbeelden zijn natuurlijk overtrokken en niet ten onrechte zal men een dergelijk optreden een teken van krankzinnigheid achten. Maar is het dan niet even krankzinnig om uit te gaan van het standpunt, dat voor vreemdelingen alles moet kunnen en alles mag, terwijl men kennelijk niet weet of wil weten, welke lasten men daarmee aan anderen oplegt.

Wat mij brengt tot mijn werkelijke topic of the day. Want ik zie overal blijken van een dergelijke mentaliteit.

Zie ik naar het optreden van de rode brigades of rechtste extremen in Italië b.v. zo ben ik direct bereid aan te nemen, dat deze mensen handelen vanuit een ideaal. Zij willen een rode of andere revolutie.

Zij gaan in tegen alle wetten en regels van de staat. Indien zij menen dit te moeten doen, best. Maar waarom beklagen zij zich dan, wanneer zij ook als gevaarlijke opstandelingen worden behandeld? Wanneer wensen zij dan voor zich andere behandeling en rechten dan die, welke volgens het systeem dat zij bestrijden, iemand die handelt als zij in wezen toekomst?

Ik meen dat men dan niet terecht protesteert daar je je volgens mij niet aan de ene kant kunt beroepen op een systeem en het aan de andere kant met alle middelen kunt bestrijden en omver probeert te werpen.

Let wel, ik oordeel niet over gelijk of ongelijk van deze groepen en heb in vele opzichten respect voor hetgeen zij beogen. Maar je kunt niet met twee maten meten en je gelijktijdig beroepen op een systeem waarvan je het bestaansrecht bestrijdt.

Ook wanneer ik zie naar b.v. de krakers in uw land, dan erken ik, dat zij veel goed doen. Er is nu eenmaal een situatie gegroeid die onhoudbaar is. Door hun optreden maken zij de gehele wereld daarop attent en dwingen zij ook de ambtelijke instanties daarop te reageren.

Aan de andere kanten geloof ik niet, dat die mensen daarmee dan ook tevens het recht hebben b.v. politiemensen te verwonden enzovoorts, dit onder het motto: wij staan in ons recht wanneer wij kraken.

Wanneer je kraakt sta je niet in je recht. Je probeert een onrecht te represseren, dat door de gemeenschap, de wet en de regels is goedgekeurd. En in de tweede plaats val je niet de werkelijk schuldigen aan, maar

mensen, die alleen hun plicht doen. Zo vreemd u dit in deze dagen misschien in de oren moge klinken. Mensen, die u, uw welzijn en gezondheid evenzeer beschermen als het bezit van anderen volgens de richtlijnen van de wet.

Ik meen, dat je een groot onrecht pleegt wanneer je, alleen om je eigen inzichten wat langer door te kunnen zetten, dergelijke mensen aan verwonding en zelfs mogelijke verminking bloot gaat stellen.

Toch zou men bij politiemensen en zeker degenen die deel uitmaken van bijzondere eenheden nog kunnen zeggen, dat dit voor hen toch wel een risico van het vak is. Geheel heeft men daarmee niet eens ongelijk.

Aan de andere kant moet je toch wel ergens een grens trekken. Op het ogenblik dat een groep, waar dan ook, in uw land, in Guatamala of waar dan ook, probeert zich door te zetten tegen alle regels en belangen van het geheel zoals dit nu is uitgedrukt, heeft zij geen recht zich te beklaagen wanneer zij keihard door de wet en de uitvoerders daarvan wordt gehinderd bij het uitvoeren van haar voornemen.

In opstand komen tegen onrecht? Mijn zegen. Maar beroep je dan niet op de wet, die dit onrecht mogelijk maakt. Bestrijd haar, neem de gevolgen en zorg er voor, dat een andere, meer rechtvaardige wet in de plaats van de gewraakte gaat gelden.

Wil je dit doorzetten met de wapens in de hand? Best, mogelijk hebt u gelijk. Maar beklaag u dan niet, dat u wordt neergeschoten door de betere wapens, die ter beschikking van de handhavers van de wet staan.

Er is sprake van een verkeerde mentaliteit, wanneer men voortdurend brult over allerhande echte of veronderstelde rechten en daaraan voor zich geen konsekwenties verbindt, ja, zich niet eens af wil vragen, wie dan wel voor al die rechten uiteindelijk zal moeten opkomen.

Ik kan begrijpen, dat een ieder vrij wil studeren in een richting die hij of zijzelf verkiest. Ik heb daar dan ook geen bezwaar tegen en meer, dat een ieder die mogelijkheid moet hebben. Mits natuurlijk zo iemand niet eist van de gemeenschap, dat deze de volledige kosten van die opleiding zal dragen. Want wanneer je dit eist, kom je op een punt waarop die gemeenschap ook wat in te brengen heeft. Je kunt dan wel eisen dat je volgens je eigen inzichten en zin zult kunnen studeren, maar die gemeenschap, die voor de kosten op moet draaien heeft dan volgens mij ook het recht uit te roepen:

Wij hebben geen behoefte aan zoveel sociologen. Er zitten er al zoveel in de kamer dat wij niet nog meer van die mensen kunnen gebruiken om de zaken verder te bederven.

Of: economen? De economie is al geheel vastgelopen. Dus waarvoor hebben wij dan nu nog verder economen nodig? Wat hatelijk klinkt en mogelijk zelfs niet geheel waar is. Maar wanneer die gemeenschap dit zegt roepen degenen die nu zelfs nog niets kunnen presteren uit:

Ik was dit. Dus of je wilt of niet, jullie moeten maar voor mij en de kosten van mijn wensen op komen. En wanneer je met acties komt ben je in feite toch bezig om een stuk z.g. solidariteit af te persen met alle middelen die je ter beschikking staan?

Er zijn nogal wat mensen in die kringen, die zowel het gevangenhouden van verzetsstrijders als mogelijk zelfs zaken als de ontvoering van Rossi in Italie luidkeels veroordelen. Zij zien dit als een onjuiste wijze om druk uit te oefenen.

Maar wat doen die mensen dan zelf, wanneer zij acties voeren om eisen door te zetten, waar eveneens anderen voor de kosten en lasten op moet en draaien? Volgens mij eist men heel wat zaken zonder dat men het recht heeft die te eisen.

Je hebt niet zonder meer het recht, te doen wat je wilt en anderen voor de kosten op te laten draaien. Zelfs niet wanneer je de regering bent.

De wet regelt alle zaken, maar binnen die wet heeft ook de burger bepaalde rechten en plichten. Wanneer een land te veel uitgeeft kan de regering stellen, dat de burgers moeten besparen.

Maar dan moet zij ook de hand in eigen boezem steken en nagaan in welke sectoren men overbodige luxe kent, waar men te veel uitgeeft, welke beloningen in regeeringsdienst niet in verhouding staan tot de diensten die verricht worden.

Dan zal blijken, dat men in bepaalde sectoren zelf reeds lange tijd te veel heeft uitgegeven. Ook wanneer blijkt, dat die sectoren dan defensie, sociale zorg, onderwijs zijn, maar wel degelijk ook een topzwaar ambtelijk apparaat, dan moet die regering in al die sectoren eveneens het mes zetten en wel eerder en sneller dan zij besparingen van haar burgers eist. Zij moet zelf het voorbeeld geven. Er is geen enkele wet waardoor de regering en haar organen gerechtigd zijn voor zich overdadige mogelijkheden op te eisen.

Je kunt zelfs stellen, dat men in alle sectoren waar te veel wordt uitgegeven gelijkelijk dient te snoeien en niet bij voorkeur in een enkele waar de regering zelfs minder belang bij heeft dan haar onderdanen.

Je moet ook op verhoudingen letten. Wanneer men eist, dat een ieder 2 dubbeltjes in zal leveren en degenen die het eisen verdienen een ton, dan is dit voor hen niets. Voor iemand die 10 gulden verdient is het veel.

Zelfs wanneer je met procenten werkt geldt hetzelfde: wanneer je een ton verdient is 5% f 5000.- maar voor iemand die 10 gulden verdient betekent 5 cent een werkelijk tekort, voor de ander alleen maar wat minder luxe.

Wanneer men dergelijke eisen stelt aan de onderdanen zijn dezen wel in overeenstemming met de wet, maar kan niet gesteld worden, dat zij terecht genomen of gesteld werden.

Wanneer wij nog even kijken naar de zigeuners. Deze situatie is vergelijkbaar met die, waarin de palestijnen in Israel verkeerd hebben. Die hebben eens gedacht: nu ja, laat maar een paar joden hier binnen. Zolang het er maar niet te veel worden.

Maar toen de vloed eenmaal begonnen was bleek die op geen enkele wijze meer te stuiten. Nu werden de gastheren dus in feite onmondige inwoners. Zij hadden dan nog het geluk, dat de israeli in staat bleek zelfs woestijnen vruchtbaar te maken en ook het sociale klimaat in dit land aanmerkelijk te verbeteren. Maar hun vrijheid, hun recht waren zij wel kwijt, deze palestijnen.

Kortom: de huisheer had voortaan maar te leven volgens de regels en wensen van zijn logeës. En vertaal dit nu eens in nederlandse termen: jebent nederlander, met je eigen gebruiken, cultuur enz.

Er komen nu mensen binnen in je land vanuit suriname, indonesie, turkije, tunesie, spanje, italie, zigeuners enz. enz. Allemaal mensen die het thuis ook niet bepaald goed hebben, ja, mogelijk zelfs vervolgd werden.

Nu beginnen deze mensen aan u eisen te stellen. Steeds weer roepen deze groepen: wij eisen van u dat u Maar wat hebben zij dan terecht van u te eisen? Zijn zij soms uw meerderen? Hebben zij uw land gemaakt tot wat het is?

Let wel: wanneer je iets ten onrechte eist eis je dit niet alleen van een bepaalde instantie. Dan steel je de kosten van je eis uit de portemonnaie van elke burger, of je dit nu wilt of niet.

Daarover denkt men gemeenlijk liever niet na. En ik geef toe, dat het vervelend is, wanneer je rekening moet houden met de kosten die je anderen bezorgt. Het zo veel beter zijn wanneer uw land zo groot en rijk was als eens amerika. Dan zou je een beeld op kunnen richten met het

opschrift: gij allen die arm, verdrukt of vervolgd zijt, kom maar binnen.

Maar wanneer je zelf als in financiële moeilijkheden zit en aan de grenzen al bijna een bordje op moet hangen "alleen nog staanplaatsen" wat wil je dan?

Je kunt natuurlijk zeggen: wij hebben het zo goed. Zeker, u heeft het goed. Maar wanneer je het dan zo goed hebt, deel dan wat je teveel hebt liever zelf en vrijwillig met een ander, die minder heeft. En zeg niet tegen alle anderen: jullie hebben het veel te goed, dus jullie moeten maar eens wat gaan afvallen en vermageren. Dit, te wijl je zelf in verhouding tot hetgeen je van anderen vergt weinig of niets doet.

Het gekke is dat degenen die het hardste roepen dat men het hier zo goed heeft vaak ook degenen zijn, die het meeste brood in de asbak gooien. Wist u dat? Want die eten geen brood van gisteren en gooien alles weg wat minder lekker is dan zij dachten toen zij het ter konsumptie aanschafden.

U vindt dit maar een raar betoog, bemerk ik. Niet bepaald zo positief als u gewend bent hier. Want gemeenlijk proberen wij u vooral duidelijk te maken, hoeveel goeds er nog in de wereld bestaat. En er is veel goeds.

Alleen probeer ik u nu duidelijk te maken, dat heel wat mensen bezig zijn al het goede in de wereld te bederven door wel eisen te stellen, wel hun eigen emoties t.a.v. anderen geheel te beleven, maar gelijktijdig de lasten die dit alles met zich brengt aan anderen op te leggen. Want dat kun je niet doen. Dat kun je op de duur werkelijk niet maken.

Ik kan er begrip voor opbrengen dat iemand die in Den Haag woont erom maar weinig voor gevoelt b.v. in Schagen te gaan werken. Het is een grote afstand. Aan de andere kant geloof ik nog niet, dat zo iemand terecht handelt wanneer hij zegt ik heb daarin geen zin, al kan ik werk krijgen. Dus betalen jullie mij dan maar uit, wat ik nodig heb om redelijk aange-naam te kunnen leven.

Zo iemand heeft volgens mij geen recht, op kosten van de gemeenschap te leven. Hij moet dan maar gaan werken in Schagen en overtussen uitkijken of hij kans krijgt dichterbij huis aan het werk te komen.

Zeker, ik weet dat dit alles een aantasting lijkt van hetgeen men als verworven rechten is gaan beschouwen. Maar juist is het daarom nog niet zo te handelen. Wilt u een ander voorbeeld? Iemand komt van school af, heeft nog geen werk kunnen vinden, maar wil wel onmiddellijk een eigen inkomen hebben. Want, zo zegt hij, ik wil ook wel eens op mijzelf gaan wonen, ik wil mijn eigen huis en een motor, brommer of auto hebben en voldoende geld om mijn te veel aan vrije tijd aangenaam door te brengen.

Dat men dat wil is geen wonder, dat wil iedereen wel. Ik vraag mij alleen af, hoe men er toe komt te stellen, dat je daarop eenvoudig recht hebt. Het recht dus te leven op kosten van anderen die je niet kennen en voor wie je niets, maar dan ook niets betekent.

Ik zou zeggen: wanneer je onder die omstandigheden enig eigen inkomen krijgt heb je geluk, maar wanneer je het niet krijgt heb je niets te klagen en je hebt zeker geen recht alles wat je wenselijk acht op kosten van anderen te verwerven.

Een gemeenschap berust nog altijd op datgene wat men voor elkaar wil en kan betekenen, op datgene wat men voor elkaar en te samen tot stand brengt en dit betekent, dat een ieder zijn eigen inbreng moet hebben in het geheel, zij het vrijwillig.

Nu zijn er heel wat systemen op aarde, waarin die vrijwilligheid geheel of bijna geheel is weggevaagd. Denk eens aan Polen, waar de stakingen van solidariteit langzaam maar zeker de regeerders brengen tot een ingrijpen. Want hier en in andere systemen vindt men het onverdragelijk wanneer de mensen zelf proberen dingen uit te maken die volgens de machthebbers van bovenaf geleid zouden moeten worden.

... u zegt een ieder: wij zijn blij dat die vrije vakbonden daar tot stand zijn gekomen. Dat is toch wel een goed teken. Maar zoals het nu loopt en zoals de wetten van dit land luiden zouden de laatste ontwikkelingen voor bonden en de leiders daarvan wel eens eerder een teken aan de wand kunnen worden.

Ook in uw land zijn nogal wat mensen, die het afkeuren, wanneer Valesa en de zijnen tegende wens van het partij - lees staat en wet - ingaan. Men beschouwt deze vakbonden als een aantasting van de socialistische eenheid. Maar het zijn dan deze zelfde mensen die in uw land met alle middelen hun eigen wens proberen door te zetten zonder zich ook maar iets aan te trekken van hetgeen dezen voor staat, wet en volk zouden betekenen.

Bent U voor die vrije vakbonden? Dan geldt voor u hier ook, net als daar, dat je dan maar te samen met anderen iets moet ondernemen, dat je te samen met anderen probeert je ideaal waar te maken zonder daar anderen onnodig mee lastig te vallen of voor de kosten op te laten draaien. En wanneer de staat dan ingrijpt moet je zelf de gevolgen ook maar aanvaarden.

Dat je dan zelf de gevolgen moet dragen van hetgeen je doet, begrijpt men in vele landen steeds minder. Kijk, ik zal een typisch voorbeeld geven: In uw land wordt steeds meer gemopperd op de electriciteitstarieven, die steeds maar hoger worden.

Indien alle burgers die daarover mopperen zouden zeggen: wij gebruiken eens een paar weken geen electriciteit, sluit de zaak maar af, wij zoeken voortaan onze eigen romantiek bij kaarslicht en laten de t.v. de t.v. dan wel zorgvuldiger zijn met zijn prijzen. Maar ja, dat kan toch niet want dan zou je de Waltons, Mies, Slapschoen of hoe heet die detectief niet kunnen zien en naar het sportveld moeten gaan om sport te aanschouwen.

Maar dat is natuurlijk kolder. Wanneer je wilt, kun je met een koop en verbruiksstaking wel degelijk duidelijk maken, dat je iets niet meer neemt en grotendeels je inzichten nog doorzetten ook. Maar ja, daar moet je dan ook iets voor overhebben.

Vindt u, dat het brood werkelijk te duur wordt? Eet dan aardappelen of een ander gerecht, dat u nog wel betaalbaar acht. Openbaar vervoer te duur? Ga lopen. Benzine te duur? Laat uw wagen staan.

Heus, in vele gevallen kun je het best een tijdje zonder dergelijke dingen stellen. Gas te duur? Zet de centrale verwarming eens af, kleed u wat warmer en gebruik een oliekachel om de ergste kou te verdrijven. Dergelijke dingen zijn ook voor u niet leuk natuurlijk. Maar het werkt beter dan alle protestdemonstraties.

Maar ja, dat wil men natuurlijk niet. Iedereen protesteert wel wel tegen iets. Iedereen is bezig anderen te vertellen, wat zij zouden moeten doen en laten. Iedereen weet precies, wat er zou moeten gebeuren. Maar nie land is er toe bereid daarvoor zelf ook maar het geringste offer te brengen.

Waarmee wij midden in de problematiek van de tijd zitten. problematiek: een modewoord. De ene sprekers is nog niet uitgesproken over de problematiek of de ander begint er al weer over tot het probleem is, over welke problematiek nu de een en waarover nu de ander spreekt.

Mens, probeer eens reeel te zijn. Besef, dat je nooit meer van een gemeenschap moogt eisen, nooit meer kunt betekenen in een gemeenschap dan je voor die gemeenschap werkelijk waard bent.

Wanneer je doet alsof komt er altijd een ogenblik, dat je vastloopt. Zeker, tot het zover is kun je mogelijk enkele miljoenen buit maken. Maar ik garandeer u, dat u toch op de duur weer alles verliest wat u zich door aanmatiging hebt verworven, aanzien zowel als bezit.

En denk nu niet alleen aan mensen die mogelijk Menten heten. Er zijn heel wat dementen die, wanneer zij hun politieke of ambtelijke loopbaan

in zaken gaan om te ontdekken, dat zij daar nonvaleurs zijn. Mogelijk weten zij nog enige vergoeding te krijgen, maar de kans is groot dat hun naam wanneer dit voldoende duidelijk is, langzaam maar zeker anathema wordt. En daarmee zijn zij dan het zorgvuldig bewaarde aanzien opeens kwijt.

Zoals er anderen zijn die kunstig de stomiteiten die zij uithalen op anderen afschuiven, maar dan een periode moeten doorleven waarin zij voortdurend vrezen dat hun misstappen e.d. nog eens in de openbaarheid zouden kunnen komen.

Wanneer je voor alles wat je waard bent aan de gemeenschap bijdraagt is dat redelijk. Maar dan moet je ook bijdragen aan alles, wat voor jou in die gemeenschap belangrijk is en niet gedwongen worden tot het bijdragen aan zaken, die je voor jezelf en die gemeenschap verwerpelijk acht. Doet men dit niet, dan komen er gevolgen. Maar die moet je dan maar aanvaarden.

Misschien behoort u tot de mensen die nu mompelen: dat is alles wel ergens waar, maar zo is het nu eenmaal gegroeid. Ik wil dat desnoods, zij het aarzelend, nog van u aanvaarden. U wenst zich er bij neer te leggen dat er zeer veel onjuiste dingen in stand blijven in de gemeenschap. Maar waarom doet u dan geestelijk zo vaak precies hetzelfde?

Ik weet niet of u zich realiseert hoeveel sekten er in Nederland zijn. Het aantal christelijke sekten, ook de kleinsten tellende, maar alle andere groepen buiten beschouwing latende, bedraagt meer dan 1000.

Tellen wij alle sekten op oosterse basis er bij dan zijn dit er 108. Tellen wij ook nog de pseudokerken ala Moon en scientologie er bij, dan zijn er nog wel 40 van dergelijke groepen vinden.

Er veel, wanneer je het zo beziet. Maar hoe komt dit? Omdat datgene wat een godsdienst en een geloof is, niet berust op de wijze, waarop dit naar buitentoe vorm heeft en al evenmin berust op leergezag en de wijze waarop een leer het volk wordt opgediend.

Het ligt eerder aan de intensiteit waarmee iemand die gelooft ook heeft volgens het geloof wat hij aanhangt. Wanneer dit niet meer gebeurt zal een ieder zijn eigen voorkeuren uitgaan kramen, zijn eigen gemeente stichten en in een eigen kerk of beweging proberen anderen zijn inzichten op te dringen.

En al die gemeenschappen zeggen ongeveer: wij hebben de enige waarheid dus houd je verre van alles wat anders is, want dat is duivels. Maar kom bij ons, volg ons zonder kritiek en je bent uitverkoren.

Waarbij het voor mij de vraag is, waarvoor je dan uitverkoren wordt. Voor een miss verkiesing? Wanneer je dan een man bent zit je goed mis. Dan heb je pech.

Realiseer je, wat er in feite in de wereld aan de hand is. Wat je nodig hebt is het geestelijke gevoel van saamhorigheid. Wanneer wij geloven in christelijke waarden moeten wij ook werkelijk leven als ware christenen, bezit verwerpen, anderen dienen enz.

Je moet dan niet stellen, dat je het christendom in de kerk moet vinden. Die kerk komt dan vanzelf wel, als nevenverschijnsel bij de levenspraktijk.

Ons leven wordt dan als vanzelf mede uitgebeeld in bepaalde gebruiken, riten, kerken en samenkomsten. Op het ogenblik dat wij zo bang zijn voor elkaar falen wij roeds. Wanneer je roept: wij hebben de ware leer en jullie niet, dus willem wij wel een oecumen maar menen doe je dit niet, is er iets mis. Zeker wanneer je beiden beweert Christus te volgen.

In feit zeg je dan tot de anderen, dat het niet zo belangrijk is hoe je leeft, maar dat het alleen gaat om wat je zegt. Dus niet om de feiten, de daad.

Ik vindt het schitterend dat er steeds weer mensen opstaan die anderen

willen helpen, redden en verdedigen. Mensen die staan voor het kommunisme de krakers, de vernieuwing. Maar wanneer ik dan hoor, dat die mensen wel een tweede woning hebben en vaak nog huizen bezitten die zij aan anderen verhuren tegen niet bepaald sociale en veel te hoge prijzen, dan vraag ik mij toch wel af, hoe dat dan wel zit.

Mij schijnt de kern van de zaak gelegen te zijn in het feit, dat heel wat mensen wel bereid zijn anderen af te persen om de zaak te verbeteren en volgens hun inzichten te regelen, maar dat zij zelf niet bereid zijn in het leven de konsekwenties te aanvaarden van hetgeen zij pretenderen te geloven en na te streven, kortom, hun visie die voor henzelf niet schijnt te gelden, maar die zij wel aan de gehele gemeenschap met alle middelen zouden willen opleggen.

Zo iemand is een levende leugen. Maar dan is hij ook tegen zichzelf verdeeld. Want wanneer je zo handelt en leeft weet je innerlijk heel goed dat al hetgeen je enthousiasme en alle strijd lust die je naar buitentoe steeds weer toont alleen maar een vermomming is van het misbruik, dat je zelf van je mogelijkheden maakt. Zelfs wanneer je dit aan jezelf niet toe zult willen geven, je weet het. En daar ga je meestal geestelijk geheel of deels aan ten gronde.

Zoals de mensen die steeds weer uitroepen dat er in de gehele wereld niets meer is om voor te leven. Geen wonder: wanneer je aan die wereld eisen stelt die je zelf zelfs niet voor een duizendste deel kunt beantwoorden is die wereld inderdaad niets voor jou.

Hoeveel van die mensen lopen er niet rond. Zij zouden het liefste nog een soort Hitler of een Einstein zijn. Maar ja, voor het een hebben zij de snor niet en voor het ander het verstand niet.

Waarop zij de wereld verwijten maken, dat zij niet worden erkend en verwend en menen, dat er met het leven toch niets te beginnen is. omdat zij immers niet kunnen zijn wat zij willen. En dan grijpen zij naar drugs, geweld, doden soms zichzelf.

Die mensen vragen zich niet af, wat zij zouden kunnen zijn in een gemeenschap. Zij eisen dat zij door de gemeenschap aanvaard worden zoals zij zichzelf zien, zonder de fouten, met alle rechten die zij maar verlangen kunnen.

Ook dit is onzin. En nog iets anders: hoe wil je de wereld ooit gezond maken wanneer je de mensen probeert te verbieden zelf na te denken? Hoe kun je een gemeenschap vormen met anderen wanneer je alleen maar wilt spreken en weigert naar anderen te luisteren.

Hoe kun je iets werkelijk bereiken, wanneer je alleen maar probeert anderen af te persen en op te lichten en nooit iets terug geeft voer alles wat je ontvangt? Dan ben je innerlijk altijd weer bang dat er een ogenblik zal komen waarop die wereld roept: Nu pik ik het niet meer.

Nog een voorbeeld: de jeugd van tegenwoordig lijkt mogelijk anders maar deugt wel degelijk. Tenminste, het grootste gedeelte. Maar er zijn er een aantal onder die denken: wij zijn jong, dus wij hebben het voor het zeggen.

De jonge mensen nemen de beste plaatsen, duwen oude mensen terzijde, zoeken hun eigen genoegen en de oudjes moeten zichzelf maar redden. En wanneer die oudjes lastig dreigen te worden parkeer je hen eenvoudigweg in een tehuis voor ouden van dagen.

En daar? Degenen die er werken menen het ongetwijfeld wel goed. Maar er moet nu eenmaal orde zijn, nietwaar? Die oudjes moeten vooral ook aan ons denken en aan ons gemak. Zo gaat het tegenwoordig.

Maar zullen de oudjes dat blijven nemen? Niet dat het gebeuren zal, maar stel je het eens voor: de 65+ rode brigade rukt met machinegeweren uit om de heer van Agt te gijzelen en een einde te maken aan deze discriminatie.

Zeker, een krankzinnig denkbeeld. Maar waar ligt eigenlijk in dit voorbeeld het verschil met het optreden van zovael jongeren? Wanneer iemand een jood is, moet je dit respecteren. Dat is zijn geloof en zijn ras. Goed. Maar betekent het, dat je nu geen jodenmoppen meer moogt vertellen?

Wanneer iemand pastoor is heeft hij nemen wij aan een roeping. Maar betekent dat, dat je daarom geen pastoorsmoppen meer moogt vertellen? Is dat aan de personen in kwestie alleen voorbehouden? Is het discriminatie, zoals zoveel mensen menen?

Wanneer je een mop vertelt over een stomme neger, is dat discriminatie? Er zijn nu eenmaal heel wat stomme negers en ook heel wat stomme blanken. Volgens mij zijn het vooral de stomme blanken die discriminatie roepen wanneer je een mop over een stomme neger vertelt.

Wanneer je die grappen leuk vindt, vertel ze rustig. Elke intelligente jood, neger, marokkaan, Belg, amsterdammer weet immers, dat dit niet op hemzelf slaat?

Jaja. Discriminatie. Een van die kreten die je steeds weer hoort. Ik hoop u met dit onderwerpje duidelijk te maken, dat er heel vaak ten onrechte en voor niets hard gegild, gedemonstreerd en geweldgepleegd wordt door mensen, die menen dat zij alleen het recht hebben, een oordeel te vellen.

Zoals ik u hoop duidelijk te hebben gemaakt, dat er zeer veel geest wordt van allen waar maar heel weinig tegenover staat. Zoals ik mee liet klinken, dat een mens in de samenleving werkelijke betekenis voor zijn medemens moet bezitten wil hij werkelijk iets zijn.

En dit gezegd hebbende wil ik afronden door nog het een en ander te zeggen over onze wereld: Er zijn mensen die denken: waarom niet, er is toch een leven na de dood. En wanneer er niets is dan zal ik daar in ieder geval geen last van hebben. Ik neem dus een overdosis of dood mijzelf. Stroppen zijn tegenwoordig niet meer zo inn. Die halen voornamelijk de grote bedrijven in deze periode.

Zo iemand komt dan in onze wereld. Maar door zijn daad is hij niets meer geworden. Zijn problemen zijn niet veranderd, want die problemen lagen nu eenmaal in hemzelf en niet bij anderen.

Begin je tegen de gehele geestelijke wereld dat men je moet erkennen als een nieuw licht, dan ontdek je opeens, dat je voor hen duisternis bent. Zeker, je kunt mogelijk als beginnend lichtje delen in het licht van anderen. Maar op het ogenblik dat jij de zon zelf wilt zijn wordt je onmiddellijk verduisterd.

Met dergelijke dingen kom je niet verder. Wanneer je bij ons komt en beweert, dat je gehele leven toch werkelijk druk bezet is geweest met allerhande demonstraties en toespraken dan vraagt men bij ons alleen, of je daaruit nog iets geleerd hebt.

En wanneer dan blijkt dat je nog steeds niet geleerd hebt dat veel schreeuwen uiteindelijk ook niet veel uithaalt, kun je weer beginnen op de bewaarschool om je voor te bereiden op een beter besteed leven.

En wanneer je stelt, dat je gestreden hebt voor het recht, zo zal men u vragen, wie u recht hebt gedaan. Beweer je naar je geweten geleefd te hebben en blijkt uiteindelijk, dat je dit meent te kunnen beweren omdat je op alle gironummers hebt gestort, zo kun je meteen door naar het stort. Want dergelijke dingen halen geestelijk werkelijk niet veel uit.

Wat je mens tegenover mens bent, mens tegenover mens doet, wat je deed met aanvaarding van alle konsekwenties daarvan heeft voor jou betekenis gehad, daar ben je ook geestelijk rijker geworden.

Niet voor niets ben ik de avond begonnen met de opmerking dat je beter je eigen stomiteiten kunt begaan dan de deugden van anderen na te volgen zonder te beseffen wat dezen betekenen en zijn.

Van je dwaasheden leer je uiteindelijk nog iets, maar van het nalopen van anderen zonder ooit zelf na te denken wordt je niet wijzer. En wanneer je op aarde leeft gaat het er niet om, wat anderen doen, maar om hetgeen jij doet. Zoals het niet gaat om hetgeen anderen tot stand hebben gebracht, maar om hetgeen je zelf hebt gedaan.

In de sferen kwam eens een spoorwegpresident uit de Usa aan. Hij had kans gezien, de eerste verbinding tussen New York en San Fransico tot stand doen brengen en beroemde zich daarop als zijn grote verdienste. Iemand vroeg hem toen, wat hijzelf er aan gedaan had. Ik heb de opdracht gegeven en zelf heb ik de laatste gouden nagel ingeslagen, was het antwoord. Waarop de wedervraag was: maak je zoveel drukte om een enkele spijker? Want de rest hebben anderen gedaan, zelfs wanneer u het hen mogelijk hebt gemaakt. Tja, het heeft bij die man nog een tijd geduurd voor hij kon begrijpen dat hij werkelijk president ad was en niet meer met bevelen kon volstaan.

Velen onder ons handelen echter ongeveer zo: wij beroepen ons op onze leermeesters, heilige boeken, geestelijke leiders, gidsen, op sociale voormannen en beroemen ons op de pressie die wij hebben uitgeoefend op de gemeenschap.

Maar in de sferen klinkt dat de vraag, wat dat werkelijk heeft uitgehield en wat je zelf danwel gedaan hebt. En uiteindelijk blijkt dan, dat je meer hebt bereikt door eens een hongerige een snee brood te geven dan door een geheel leven vol van lege leuzen.

Ook dit zou meer tot de mensen moeten doordringen. Ik hoop dat het ook voor de aanwezigen niet alleen maar het intrappen van een open deur was.

Zeker, het is voor de zigeuners erg, wanneer zij zo heen en weer geschoven worden. Maar zij hebben dit zelf veroorzaakt. Er zijn nu eenmaal bepaalde regels en die regels gelden nu eenmaal ook voor hen.

Er zijn mensen die sociaal tussen de wal en het schip in vallen. Voor hen is dat heel erg. Maar dan moet je niet de maatschappij verwijten maken en eisen aan de gemeenschap stellen, maar hen zelf zo goed en zo kwaad als het gaat er uit helpen.

Er zijn heel wat zaken die verkeerd zijn in de maatschappij, dat ben ik met u eens. Dan moet u niet de maatschappij aanklagen alleen, maar eerst en vooral degenen die het slachtoffer dreigen te worden persoonlijk helpen.

Toet u dat dan wordt u werkelijk bewuster en wijzer. Maar wanneer de gemeenschap zo door gaat als zij nu doet weet ik nog niet zeker, of er niet op een dag een grijsaard met baard een gevechtspet opzet en met de zijnen oprukt om alle betweters en de jeugd mores te leren.

En dan is het vet helemaal in het vuur, omdat oude zeden weinig of geen werkelijke betekenis kunnen hebben in een nieuwe maatschappij. Maar een maatschappij zonder eigen mores, zeden, is geen werkelijke maatschappij meer.

Hebt u kommentaar?

x Wanneer iemand f 100 steelt, die zijn zoon laat erven en die laat het weer na aan zijn zoon, wordt het dan een rechtmatig bezit van die zoon?

- Voor de eerste zoon geldt: wanneer hij niet weet, dat het gestolen is is het zijn rechtmatig erfdeel. Weet hij het wel en behoudt hij het, dan doet hij onrecht. Dit geldt alle geslachten door. Wanneer je weet dat je leeft van gestolen geld moet je proberen het terug te geven, bij voorkeur aan de bestolenen, waar dit niet mogelijk is aan degenen die het dichtste bij hen staan en zo ook dit niet doenlijk blijkt dient hij het te besteden om het lot te verbeteren van degenen die gelden hebben onder een dergelijke diefstal.

Dan hebben die turken en surinamers dus wel ergens recht op?

Mogelijk soms persoonlijk, maar niet als groep. Ik zal proberen U dit duidelijk te maken:

De surinamers zijn inderdaad grotendeels slaven geweest. Zij hebben op de eilanden moeten werken zonder enige beloning buiten de kost. Maar zij zijn voor het grootste gedeelte verkocht of geronseld door hun eigen mensen.

De slavenhalers waren gemeenlijk geen nederlanders. Degenen die de slaventransporten verzorgden waren voornamelijk engelsen, ofschoon meerdere amerikaanse en enkele nederlandse schepen te enigerlei tijd deel aan die handel hebben gehad.

Deze mensen zijn dus in een ander deel van de wereld terecht gekomen en daar opgevoed. Zij zijn daar ook vrij gemaakt. Deze mensen hebben wel degelijke de mogelijkheden en de rijkdommen in hun gebied, dat nu geheel van hen is, om voor zichzelf een zeer behoorlijk leven op te bouwen. Daarbij behoort zeer veel wat met nederlands geld, geld van het volk en niet van de kinderen van de exploitanten van de slaven alleen, is opgebouwd.

In plaats de hen geboden mogelijkheden aan te grijpen en zo goed mogelijk te gebruiken, hebben deze mensen, zelfs terwijl nederland officieel r g in dit land de baas was, elkander door omkoperij en vriendjes politiek steeds meer onrecht aangedaan. De verschillende bevolkingsgroepen hebben elkander bedreigd en vervolgd.

Nederland heeft daarop deze staat de middelen gegeven waardoor voor deze mensen toch betere levensomstandigheden mogelijk werden. Overigens terecht. Maar en nu komt het kritieke punt, de mensen en vaak de besten onderhen hadden in hun eigen gemeenschap zo weinig vertrouwen dat zij als een haas naar nederland zijn gekomen, daar zij nog een nederlands paspoort bezaten.

Nu eist een groot deel van deze mensen, dat nederland hen verder zal onderhouden, omdat nederland hen tot slaaf zou hebben gemaakt. Wat weer niet waar is.

De eerste en grootste slavenhouder en handelaar in dit gebied was de westindische compagnie. Voor een deel was deze onderneming inderdaad in nederlandse handen, daarnaast zat er ook veel Duits, Engels en Frans kapitaal in. Deze compagnie werd geleid door en was het bezit van enkele families, die de vruchten daarvan ook hebben geplukt. Dus niet een heel volk profiteerde of had schuld aan hetgeen er gebeurde.

Nu wil men een geheel volk laten betalen en schuldig verklaren om alles, wat deze heren de voorvaderen hebben aangedaan, waarbij men dan maar niet telt, wat het volk van nederland in de loop der tijden heeft moeten opbrengen om de tekorten van deze kolonie en nu van deze staat te dekken.

Zo bezien kunnen surinamers in nederland alleen nog rechten ontlenen aan het feit, dat zij in het bezit zijn van een nederlands paspoort. Wat impliceert dat zij zich dan ook als nederlanders dienen te beschouwen en dienen te gedragen volgens de nederlandse normen, deel moeten nemen aan de nederlandse samenleving volgens de eisen, die deze gemeenschap aan hen stelt.

Indien men zich realiseert dat tussen de 40 en 50% van hen daartoe kennelijk niet bereid is, zich wel laat voeden, kleden en onderhouden op de kosten van de nederlanders en dan opkomen voor hun "vaderland", akties voeren om de nederlanders te verplichten en voor hen en voor allen die nog weg willen vluchten uit een land, dat nu, toch werkelijk door hen-zelf bijna onbewoonbaar wordt gemaakt, bovendien eisende dat de nederlanders alles bij hen op poten zullen zetten en financieren zonder ook maar enige werkelijke zeggingschap te hebben, dan gaan zij volgens mij veel te ver.

Houdt ik bovendien rekening het het deel van de nederlandse hulp dat in de zaken van particuliere surinamers terecht komt zonder dat iemand dit ongewoon schijnt te vinden, dan stel ik zelfs, dat suriname en allen die eisen stellen ten voordele van dit land geen enkel recht meer aan hun zijde hebben.

Een in nederland gevestigde zaak heeft hen tot slaven gemaakt, het nederlandse volk heeft hen vrij gemaakt, scholen en kansen gegeven. Ik men dat er zo bezien geen enkel recht bestaat gebaseerd op hetgeen de voorouders is aangedaan. En nu over naar de turken.

Deze turken hebben geen enkele andere band met uw land dan het feit dat zij daar zijn binnengekomen als gastarbeiders, dus op tijdelijke basis. Niemand heeft hen gedwongen naar nederland te komen. Zij hebben dit gedaan omdat zij niet te vreden waren met de omstandigheden en mogelijkheden in hun eigen land. Zeer waarschijnlijk trokken zij vooral naar het westen omdat zij de moed en de middelen niet hadden om hun eigen situatie in eigen land voldoende te verbeteren.

Maar dat is een situatie waarmede het nederlandse volk als zodanig niets te maken heeft. Goed, die mensen komen dus naar nederland. Wanneer dit land hen binnen laat als arbeiders en hen enige jaren achtereen arbeid verschaft lijkt het mij onmenselijk, hen een familiehereniging volgens het nederlandse begrip van familie te ontzeggen. Dus alleen met vrouw en directe nakomelingen.

Door zijn werken met , voor de gemeenschap of delen daarvan heeft de turk zich dan volgens mij inderdaad rechten t.a.v. de gemeenschap verworven, zij het dat dit niet het recht tot onbeperkt verblijf behoeft in te houden.

Maar dit alles is niet van kracht, wanneer hij niet op uitnodiging naar dit land is gekomen. Wanneer hij dus klandestien in het land is heeft hij geen enkel recht, zelfs niet het recht om hier te blijven werken. Indien er al iemand is, die verplichtingen t.a.v. deze turk gheeft zo is dit alleen de werkgever die waarschijnlijk ook nog misbruik van hem heeft gemaakt. Maar de man heeft dan zeker geen aanspraken op de gemeenschap als geheel.

Het meest juiste zou volgens mij zijn na te gaan in hoeverre deze man tekort is gekomen aan loon bij zijn werkgever volgens de geldende normen, deze werkgever ver volgens te verplichten hem dit geld uit te betalen en dit bedrag mee te geven aan de persoon in kwestie, wanneer men hem terug zendt naar zijn eigen land.

Wanneer het gaat om gastarbeiders en dergelijke gasten moet je toch wel even anders rekenen dan u schijnt te doen. U stelt: zij hebben rechten. Ik stel, dat zij zich die rechten op de duur mogelijk kunnen verwerven. Niet, dat hen dezen zonder meer moeten worden toegekend.

Of het nu een turk, een marokkaan of iemand van een andere nationaliteit is die in dit land binnen deze gemeenschap functioneert, bijdraagt dus tot de mogelijkheden van die gemeenschap, zal er een ogenblik komen, dat zijn gastrecht beëindigd zou moeten worden. Doet men dit niet, dan zal men die persoon moeten aanvaarden als volwaardig lid van de gemeenschap.

Maar dat houdt voor die persoon dan ook de verplichting in zich aan te passen aan de nederlandse gemeenschap. Hij moet dan bereid zijn ook nederlander te worden en kan niet uitroepen: maar ik blijf een turk, blijf mijn kultuur en kultuurpatroon geheel trouw ook wanneer dit niet past of te sterk afwijkt van het in dit land gebruikelijke, maar eis wel van dit land, dat men mij alle mogelijkheden geeft om te gaan verdienen en te leven zoals ik dat wil.

Doe je dit toch, dan loopt het ergens fout. Wanneer men gaat spreken over de rechten van deze minderheden dan vergeet men één ding: deze mensen, die niet op kunnen en willen gaan in het nederlandse patroon

brengen zichzelf en het land in moeilijkheden. Er ontstaan dan steeds meer ghetto's. Maar waar ghetto's bestaan komen ook progroms. Dan komt er een ogenblik dat deze mensen het slachtoffer zullen worden van volkshaat en volkswede zodat het volk als geheel beladen wordt met zijn schuld tegenover de slachtoffers en gelijktijdig niet in staat is, deze minderheden nog werkelijk en blijvend te beschermen.

Je kunt wel zeggen, dat de wereld ideaal zou moeten zijn, maar zij is dit nu eenmaal niet. Ik wil duidelijk stellen, dat in uw land steeds meer uiterst rechtse, ja, fascistische gevoelens aan het groeien zijn.

Dat is niet aangenaam om te horen, maar het is waar. Het gaat zeker niet meer om enkele kleine en geïsoleerde groepen, ofschoon de georganiseerden nog steeds gering in aantal zijn.

Het gaat echter vooral om niet-georganiseerde mensen, een mentaliteit die overal groeiende is en geen onderscheid maakt tussen de gastarbeider die zich rechten in de gemeenschap verworven heeft en voor die gemeenschap wel degelijk langere tijd van grote betekenis was en degene die klandestien binnen komt om wat zwart te verdienen of degene die zwaaiende met een paspoort binnenstormt om zijn "rechten" op te eisen op kosten van de gemeenschap.

Dit zijn feiten. Wanneer men nog langer met dit beleid verdergaat, steeds weer deze minderheden in hun eisen en verlangens blijft steunen, vallen er zo dadelijk slachtoffers.

O, ik kan de mensen wel volgen, die menen dat alle rechten die eens bestonden ook nu nog dienen voort te bestaan, die menen dat wat lang geleden gebeurde ook nu nog verplichtingen en rechten schept.

Het zijn mensen met dezelfde mentaliteit die beweert, dat Israel recht heeft op het geheel van palestina, ook al woonden daar twee duizend jaren lang voornamelijk palestijnen, arabieren.

Konsekwent zijn de mensen die zo redeneren overigens niet, wanneer je hen wijst op herstelbetalingen, die nederland nog steeds tegoed heeft voor verwoestingen die de spanjaarden eens in vele nederlandse steden hebben aangericht. Want dan lachen zij en zeggen; Stel je niet aan.

En gelijk hebben zij: je kunt niet je blijven beroepen op het verleden aan dient te rekenen met en te leven met de ontwikkelingen en mogelijkheden van vandaag. Vergeet dus ook maar, dat de turken eens de gesel van europa zijn geweest. Want de turken zijn veranderd en ook wij zijn, veel meer nog, veranderd.

Wees bereid de werkelijkheid zoals die is te aanvaarden, strijd desnoods voor de "rechten" van minderheden, maar vergeet dan niet, dat men rechten op een gemeenschap alleen werkelijk kan bezitten en handhaven wanneer men zich ook aanpast aan de wetten, normen en zeden van die gemeenschap. Wie daartoe niet bereid is, heeft ook geen recht t.a.v. die gemeenschap eisen te stellen. Hij doet voor zich en die gemeenschap er beter aan na voltooiing van zijn taak onmiddellijk terug te keren tot dat gebied waar hij mogelijk wat minder mogelijkheden vindt, maar waar zijn normen, gebruiken en wetten normalerwijs gelden.

x Is onze gemeenschap niet gebaseerd op hetgeen onze voorvaderen hebben gedaan in alle kolonien Hebben wij dan het recht te zeggen: dit is onze gemeenschap?

- U ontkent het recht van uw gemeenschap? Goed. Maar dan moet u ook de staat der nederlanden niet meer als bestaande natie erkennen. Ik ben het met u eens, dat de invloed van de staat der nederlanden mede door het kolonialisme is gegroeid. Het aantal families dat werkelijk daaraan verdiend heeft en mede daardoor in de nederlandse gemeenschap een lange tijd een leidende rol heeft gespeeld - en soms nog speelt - is niet veel groter dan 250.

Bij nadere beschouwing blijkt dat reeds in de tijd van de kolonisatie

het gemiddelde nederlandse volk alles behalve rijk was, maar dat er een zekere welvaart en rijkdom heerst door de zeevaart, o.m. op de oostzeelanden. Nederlandse handelsgeest en scheepvaart hebben lange tijd de werkelijke basis gevormd voor de ontwikkeling van de gemeenschap.

M.a.w. : uw land dankt in het verleden zijn bestaan en welvaart zeker niet alleen aan het exploiteren van kolonien. Waarbij ik dan verder nog even op wil merken, dat dit alles honderde jaren geleden gebeurde, dat nederland sindsdien enorm veel heeft gedaan om die hypothetische schuld van de voorvaderen af te lossen. Want slechts een beperkt aantal nederlandse families hebben daarvan rechtstreeks profijt gehad.

Nederland liet zich indonesie lange tijd heel wat kosten. Het kreeg dus minder uit de kolonien dan het investeerde. Onder druk heeft men van deze verantwoordelijkheden afgezien. Dit was jammer voor groepen als de molukkers en enkele andere volksgroepen buiten Java.

Sindsdien heeft nederland de nieuwe staat met grote sommen gesteund. Zeker, dat zal niet een ieder evenzeer bevallen. Maar iemand, die voor een vrije staat der molukken is, moet daarvoor niet in nederland vechten. Die moet terugkeren, desnoods op kosten van de staat. En wanneer men dan nog steeds zo strijd lustig is, kan men in ieder geval vechten tegen degenen, die wezenlijk bij de onderdrukking - zo noemt men het - betrokken zijn.

U theorie luidt verder, tenzij ik mij vergis: wanneer wij in het verleden van iemand geprofiteerd hebben, hebben wij nu schulden aan hem.

Wij zijn in suriname als heersende natie opgetreden. Zijn wij dan niet verantwoordelijk voor het verschil in maatschappij daar en hier?

Neen. Daar bent u niet verantwoordelijk voor. En wel om de volgende redenen: In Suriname zijn een groot aantal nederlandse bedrijven gestart met vestigingen. Een groot aantal van hen kon door gebrek aan werkkrachten of gebrek aan werklust en tempo bij die werkkrachten daar niet gehandhaafd worden. Dit speelt al lang voor de tweede wereld oorlog. Hierdoor zijn mogelijkheden voor een maatschappelijke vergelijkbaarheid teniet gedaan.

Nederland heeft een groot aantal zeer goede bedrijven opgebouwd en haar aandeel daarin overgedragen aan de nieuwe staat. Op deze bedrijven werken op het ogenblik voornamelijk gastarbeiders uit frans en brits guiana. Geen of bijna geen surinamers dus. Omdat de surinamer, of hij creool is, hindoestani of indiaan en bosneger, altijd graag in zijn eigen gemeenschap leeft. Bovendien speelt hij graag in die gemeenschap een zo voornaam mogelijke rol en weigert daardoor maar al te vaak arbeid die hij als minder belangrijk beschouwt tenzij de nood hem dringt of hij daardoor meent relaties te kunnen scheppen die zijn bevordering op korte termijn denkbaar maken.

Kortom, de doorsnee surinamer daar is en was niet bereid te functioneren volgens de normen van een westerse maatschappij. Indien hij de bereidenschap zelf niet toont om in westers tempo te werken en regelmatig te werken is dat zijn zaak, maar dan heeft hij niet het recht van anderen te eisen dat zij hem de verworvenheden van een dergelijke wijze van leven ten geschenke zal geven.

U zegt: nederland heeft zo zware schulden? Nederland heeft de tekorten van suriname - de tekorten - vanaf het jaar 1923 betaald. Toen ging het om enige millioenen, later zijn die bedragen steeds meer opgelopen, zover dat zij alleen verschalen in verschillende begrotingsposten door de kamer konden komen.

In de oorlog is dit tijdelijk onderbroken, maar ook toen nog is via de schatkist in Londen een, zij het beperkt - bijdrage geleverd. Daarna heeft nederland voortdurend meer kapitaal gestoken in o.m. wegnbouw, aanleg van luchtlandingsstrips e.d. Onderwijs werd bijna geheel door nederland betaald. Grote projecten werden en worden nog door nederland

gefinancierd. Zij zouden veel werkgelegenheid kunnen betekenen, wanneer de huidige - surinaamse - heersers niet alles zelf tegenhielden om een groter deel van de koek voor zich te kunnen behouden.

Nederland heeft ook meer dan 50% van de opbouw rond de bauxietmijnen en verwerkingsbedrijven gefinancierd. Een groot deel van die belangen werden aan de nieuwe staat suriname overgedragen. Wat in nederlandse handen bleef is niet zodanig, dat men kan stellen dat daardoor alle winsten hiervan het land uit gaan. Wel is een belangrijk deel van de surinaamse belangen onder Pengel overgedragen aan een amerikaans consortium, dat reeds belangen daarin had. Dat deze laatsten daardoor grote bedragen uit suriname weghalen is dus niet de schuld van de nederlanders.

Alles bijeen lijkt mij de claim die men op nederland wil leggen niet gerechtvaardigd. Er is dan ook volgens mij op het ogenblik geen sprake van enige persoonlijke claim van de surinamer op de nederlandse.

Wat geld betreft kan de nederlandse terecht stellen, dat in geld reeds lang alles en meer is teruggegeven wat door enkele nederlanders en hun kompanen ooit uit dit land werd weggehaald.

Het is voor iemand die alle feiten nagaat duidelijk, dat suriname lange tijd heeft geprofiteerd van de nederlandse welvaart en niet omgekeerd. Het is het gewone volk dat dit alles heeft opgebracht, ongeacht het feit dat slechts enkele voornamen families en enkele grote firma's ooit rijk zijn geworden door de exploitatie van dit land.

Het onrecht dat ik hierbij nadrukkelijk wil konstateren ligt in het feit dat het gehele nederlandse volk, dat betrekkelijk weinig of zelfs in de meeste gevallen geheel niet profiteerde van de exploitatie van suriname en indonesie nu nog steeds betaalt aan de schulden die enkele families op zich geladen hebben.

Wanneer uw surinamers dus zo graag rechten willen doen gelden moeten wij eerst eens goed nagaan, wie werkelijk de winsten uit suriname heeft weggehaald en de baten daarvan heeft genoten. En laat hen dan ook meteen eens becijferen hoeveel van het nederlandse volksinkomen in de loop der tijden - bijna 60 jaren lang - is overgemaakt naar suriname. En laat hen dan nog even uitzoeken, waardoor dit zo weinig heeft bijgedragen tot de werkelijke welvaart van alle surinamers.

Wanneer zij dit alles hebben overzien zullen zij wel wat anders zien naar de doorsnee nederlandse en zullen zij de aalmoes, die zij hier opkomen eisen niet meer aannemen met het trotse gebaar van "dat zijn jullie ons schuldig en nog meer." En zouden zij ondanks alle feiten toch blijven hameren op hun "rechten" dan zijn het in mijn ogen niet veel meer dan onbeschaamde oplichters en afpersers.

Het is alleen hun onkunde en onwetendheid die de meerderheid van hen in dit opzicht verontschuldigt, niet de feiten. Neem mij dit antwoord niet kwalijk. U stelde de vraag zo, ik gaf u een zo expliciet mogelijk antwoord als binnen het kader van een lezing als deze te geven valt.

Nogmaals: ik heb niets tegen de surinamers, niets tegen turken enz. Ik maak er ernstig bezwaar tegen wanneer een van u een van deze afwijkende bevolkingsgroepen als minderwaardig, als een mindere soort mens, zou willen behandelen. Want dat is dan een onrecht dat je persoonlijk die anderen aandoet.

Dit echter heeft niets te maken met de eisen, die = eventjes= aan de groep worden gesteld en al te vaak vertaald worden op een persoonlijke basis die niet bestaat. Feiten zijn en blijven feiten. Een groot deel van de door mij genoemde feiten t.a.v. indonesie en suriname kunt u zelfs terug vinden in de handelingen van de tweede kamer. Voldoende?

Men zegt, dat gasterbeiders binnen heeft gehaald omdat het werk dat zij moesten doen voor de nederlanders te vuil of te weinig geschoold was.

Dat is ongetwijfeld waar en een probleem aan het worden. De grote fout van de nederlandse arbeider is, dat hij meer loon wil hebben dan zijn werk in wezen waard is. In een periode van welvaart kan men dit wel toelateren. Je kon dus meer werk voor in verhoudig lagere kosten krijgen uit mensen die gewend zijn, minder hoge eisen te stellen.

Dit voerde tot de import van gastarbeiders uit vele landen. Nederlanders pretenderen vaak volwaardig te zijn, terwijl zij niet over voldoende vakbekwaamheid beschikken. Hierdoor werken ook nu nog engelsen en tsjechen op goedbetaalde plaatsen in uw industrie.

De gastarbeiders zijn echter niet binnengehaald om nu levenslang in dit land te blijven, zijzelf wensen niet altijd maar alleen het lagere en slechter betaalde werk te doen.

Maar wanneer zij een andere baan vinden betekent dit, dat zij niet meer beantwoorden aan de oorspronkelijke voorwaarden van toelating. Hierin stond uitdrukkelijk vermeld, dat de firma die hen had aangeworven verplicht was voor huisvesting te zorgen en na beëindiging van het werk hen weer terug te doen brengen naar hun plaats van origine.

Is het dan zo vreemd dat steeds meer mensen die zien, hoe hoog de werkeloosheid stijgt, eisen dat deze mensen naar hun eigen land terug zullen gaan?

Kort en goed: de nederlandse arbeider meende steeds hogere eisen te kunnen stellen en heeft dit ook nog georganiseerd door weten te drukken in tijden, dat reeds minder winsten gemaakt werden.

Door zijn eisen t.a.v. beloning, werkduur en omstandigheden te stellen werd hij in feite te duur. Vergeet niet, dat er wel arbeiders waren en mogelijk nog zijn die schijnen te veronderstellen, dat zij beloond worden voor hun aanwezigheid, zodat hard werken dwaas zou zijn.

De huidige situatie is als volgt: gebrek aan arbeidsplaatsen, bedrijven die failliet gaan omdat zij niet kunnen concurreren, gebrek aan investeringen en daardoor veroudering van het productieapparaat. Alles omdat, mede gezien de eisen van de arbeiders, de winst die voor een gezonde bedrijfsvoering noodzakelijk is eenvoudigweg niet gemaakt kan worden.

Door werklozen desnoods te dwingen op straffe van onthouding van enige uitkering, de plaatsen van de gastarbeiders voor hun loon over te nemen zou een vermindering van gemeenschapslasten tot stand komen, die op zijn beurt weer de gehele economie in gunstige zin zou beïnvloeden.

U hebt dus gelijk met het gestelde, maar moogt niet over het hoofd zien dat gast betekent: iemand die weer vertrekt. Ook dit zijn feiten.

Ik dank U voor uw aandacht.

(vragen en antwoorden bekort en geredigeerd.)

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Een tweede deel eist altijd weer enige esoterie. En esoterie is in feite een jezelf bekijken. Wat mogelijk de verklaring vormt voor het feit dat zo weinig mensen hier aan toe schijnen te komen.

Wie esoterisch streeft probeert zijn werkelijk ik te leren kennen. Wanneer hij de kennismaking kan overleven verkrijgt hij hierdoor enige mogelijkheden tot verdere bewustwording.

Maar ook deze term bergt moeilijkheden: wat is bewustwording? Het woord impliceert, dat je niet bewust bent. Maar wat ben je dan? Bewusteloos of zo iets? En juist dit kan ik niet aannemen.

Ik heb mijzelve leren kennen en heel wat medemensen. En eerlijk gezegd was ik er van overtuigd dat wat bewustzijn betreft een groot deel

van hen het best met gonje of jute verpakkingsmateriaal vergelâken konden worden. Maar de geïmpliceerde tekorten aan werkelijk bewustzijn voor men aan esoterie begint kon ik toch zowel bij de anderen als mijzelve niet ontdekken.

Wel denk ik dat het bewustzijn dat wij bezitten zeer beperkt is. Je zoudt kunnen zeggen, dat de mensheid geestelijk myoop is, bijziende. Wij kijken te veel naar de kleine dingen en te weinig naar de grote.

Bewustwording zou dan betekenen, dat wij leren meer naar de grote dingen te zien en de kleine dingen wat meer te laten voor wat zij zijn. Dan leef je ook anders.

Ik had een nicht, aardig genoeg, zeker wanneer je van mensen houdt, die altijd maar met haar kamer bezig was. Wanneer rond haar de wereld verging zou zij niet gereageerd hebben. Maar een enkel stukje as op haar vloer was voor haarde aanleiding, onmiddelijk met huishoudelijke apparatuur uit te rukken. Wat zij gekonfronteerd met een gast, dan keek zij alleen maar verwijtend. Was de schuldige echter haar echtgenoot dan voegde zij een verbale explicatie van enige duur aan haar ruimingswerkzaamheden toe.

Ik vrees, dat wij geestelijk iets van die nicht weghebben: wij zijn voortdurend bezig 'stofjes' om ons heen op te ruimen en eennieder die ze laat vallen verwijten te maken, maar wij kijken niet naar de totale wereld waarin wij leven, laat staan dat wij in het geheel van de kosmos waarin wij bestaan enige interesse hebben.

Nu is er een wijsgeer geweest die sprak: de mens is in wezen de reproductie van de kosmos. Nu ja, ik heb nooit voordien beseft hoe eigenaardig de kosmos er soms uit kan zien. Maar stel dat hij gelijk heeft.

Dan is esoterie het in jezelf zoeken naar een kosmisch verband om vervolgens je persoonlijkheid zoals zij was met de gehel werkelijkheid in contact te brengen zodat zij kan genezen en zich weer bewust kan worden was de kosmische waarden van haar bestaan.

Hier zweeg de spreker even stil om na te gaan, of hij zelf reeds voldoende uit het gipsverband van de beperkte rede los was gekomen. Nu ja, ik ben uit stof geboren, tot asse geworden, maar iets van die beperktheid schijnt ook in mij nog steeds een rol te spelen.

Ik begrijp, dat er een grote wereld en een grote kosmos is. Ik zie daarin zelfs krachten die ik met enige welwillenheid mogelijk God zou kunnen noemen.

Maar daarvoor ben ik ook weer veel kwijt geraakt: Ik heb de God van mijn kinderjaren verloren, want baardmans bestaat niet. Ik ben de idealen van mijn menselijke periode voor een groot deel kwijt geraakt, daar ik leerde beseffen dat dromen iets anders zijn dan de werkelijkheid.

Ik ben zelfs iets van mijn zelfrespect kwijt geraakt - ook al zult u daarvan niet te veel kunnen bemerken. Maar toch: eens meende ik ooit van mijzelve, dat ik toch wel behoorde tot de top van de mensheid, tot de breinbaasjes. Nu weet ik, dat ik geen baas, maar eerder een slaaf was, zij het dat ik vooral de slaaf bleek te zijn van mijn eigen denkbeelden.

Daarom begin ik ook te twijfelen aan de waarden die dit brein ooit volgens mij bezat. Want wat ik nu zie en beleef is anders, veel minder beslist en bepaald dan ik ooit in mijn jeugd jaren geleerd heb of in latere dagen aan anderen verkondigd heb.

Het is een vage nevel. Soms zie ik daardoor flarden van zon, schoonheid en een landschap. Maar het is mij alles nog wat pril. Ik denk dat dat komt omdat ik nog geen afstand kan doen van de behoefte de wereld wat gezellig koesterende om mij heen te trekken, haar zo makende tot een verlengstuk van mijzelf.

Wanneer je met esoterie begint zul je ongetwijfeld ook in het allerbeste begin proberen van god en de kracht een verlengstuk van

jezelf te maken.

Dat nu is net hetgeen je niet dient te doen. De mensen die beginnen God tot een deel van henzelf te maken voegen hem trouwens meestal allereerst aan hun tenen toe. Vandaar dat gelovigen zo vaak lange tenen hebben.

In de tweede plaats vergeten wij dan, dat er meer kan bestaan dan wijzelve zijn of kunnen zien.

De bewustwording waarvan ik sprak lijkt mij niets meer of minder dan wat losbreken uit dat patroon van "dit ben ik, dus is dit mijn God" "mijn kosmos" en dergelijke.

Er is geen automatisme dat alle goddelijke en geestelijke waarheden samenvoegt met hetgeen wij denken, dromen of uitbeelden in een stoffelijk bestaan.

Een enkele maal bekruipt mij de behoefte iets uit te drukken wat in feite alleen buiten het woord om uitdrukbaar is. Maar zelfs indien ik de grootste welsprekendheid van de wereld zou bezitten zou ik falen. Mijn pogen een erkende waarheid anders in woorden uit te drukken zou niet meer betekenen dan het gestotter van iemand die zijn gedachten niet tijdig in klanken weet om te zetten.

Wat ben ik? Soms denk ik dat ik een stofje ben van onbekende aard dat danst in de lichtstraal van een al evenzeer onbekende zon. Soms denk ik, dat ik zelf een zon ben en uitstraal naar anderen. Maar welk van de beide belevingen ligt het dichtste bij de waarheid?

Soms denk ik, dat in mij een tempel is, waarin de schepper woont. Soms zie ik mijzelf als een enkel ogenblik van trilling in de scheppende kracht die zich zo ook door mij uitdrukt.

Ik geloof een fout te maken wanneer ik tracht mijzelf te precisieren als een stofdeeltje of een zon, zoals ik de schepper onrecht doe wanneer ik zeg dat hij woont in mijn wezen of stel dat ik deel ben van zijn trilling. Want ik ken Hem niet.

Ik weet, dat Hij er is. Maar hij onttrekt zich aan mijn vermogen tot erkennen, meer nog dan een verre planeet die je door een kijker voor een ogenblik soms kunt gadeslaan. Je weet niet, wat zij is. Deze erkenning van je eigen onwetendheid is het eerste begin van geestelijke groei.

Bewustwording betekent de zekerheden van het beperkte verliezen en langzaam op gaan in de vage en onbestemde raadselen van het onbeperkte.

In woorden is dit alleen een filosofie, een speculatie. En toch is zo beleef ik het. En zoals ik altijd weer tracht hetgeen ik ken te herleiden tot het onbeperkte dat ik zoek, zo wordt ik onwillekeurig steeds weer gedreven om al wat van het onbekende tot mij doordringt klein te maken, een vaste vorm toe te kennen en in te bouwen in het wereldje waarin ik dan toch voorlopig schijnbaar het beste mijn bestaan kan beseffen.

Esoterie is dan ook niet zonder meer naar ik meen het vrijworden van al dergelijke grenzen. Zij is eerder een beseffen, dat zij bestaan. Voor mij is esoterie zeker niet het plotselinge ontplooiën van het ego tot een soort superkosmisch wezen dat als geestelijke superman ronddraast in de goddelijke schepping.

Voor mij is esoterie eerder de aarzelende erkenning van eigen beperktheid en het ontwaken tot begrip, dat er een grotere wereld bestaat dan die welke jij kent.

Dan eerst zul je bij alle problemen en vragen die je kent je durven afvragen of zij wel werkelijk bestaan en meer kracht vinden om ondanks alles jezelf te zijn, te blijven en te ontwikkelen.

Ik dank u voor uw aandacht. Goedenavond.

(enigszins bekort)

d.d. 16 januari 1981